

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.9.2007
KOM(2007) 540 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

**En global klimaalliance mellem EU og de fattige udviklingslande,
der er mest udsatte som følge af klimaændringen**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

En global klimaalliance mellem EU og de fattige udviklingslande, der er mest udsatte som følge af klimaændringen

1. INDLEDNING

Efter at have analyseret videnskabelige oplysninger drager Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)¹ tre alarmerende konklusioner: For det første er der en klimaændring i gang. For det andet er den stadig større hast, hvormed klimaændringen er sket i den senere tid, resultatet af menneskelig aktivitet, der medfører udledning af drivhusgasser i atmosfæren, og for det tredje vil de fleste regioner i verden og navnlig regionerne i udviklingslandene i stadig højere grad blive påvirket af klimaændringen.

EU har indtaget en førende rolle for at fremme en international indsats med henblik på at tage fat på klimaændringsproblemet. I marts 2007 fremsatte EU's stats- og regeringsledere en række forslag med henblik på en global og omfattende aftale vedrørende klimaændringer efter 2012 for at begrænse den globale opvarmning til 2° C over det førindustrielle niveau, og de gav tilsagn om væsentlige mindskelser af EU's udledning af drivhusgasser, selv hvis der ikke indgås en international aftale². EU har som den største yder af offentlig udviklingsbistand også indtaget en førende rolle i de internationale udviklingsbestræbelser, således som det afspejles i den "europæiske konsensus"³, i forbindelse med ambitiøse tilsagn om offentlig udviklingsbistand og fremme af en effektiv og sammenhængende støtte. Selv om EU allerede har understreget den stærke forbindelse mellem klimaændringen og fattigdom i 2003⁴, kræver omfanget af dette presserende problem et mere kollektivt initiativ, der svarer til EU's ansvar og engagement i forbindelse med bekæmpelse af fattigdom.

Fremskrivninger af virkningerne af klimaændringen viser, at det er de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, der vil blive ramt først og hårdest. Disse lande har desuden færrest ressourcer til at forberede sig på disse forandringer og tilpasse deres levemåde. Det er derfor sandsynligt, at klimaændringen vil medføre yderligere forsinkelser for så vidt angår mulighederne for at nå millenniumudviklingsmålene i mange af disse lande.

I denne meddelelse foreslås det, at der indgås en global klimaalliance mellem EU og de fattige udviklingslande, der er mest udsatte som følge af klimaændringen, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, og at der afstikkes mål og redegøres for, hvordan initiativet skal fungere⁵. Alliancen vil udgøre en platform for dialog og udveksling samt

---

¹ IPCC. Fjerde evalueringsrapport om klimaændringen 2007.

² KOM(2007) 2 af 10.1.2007, Begrænsning af den globale opvarmning til 2° C - Vejen frem for 2020 og derefter og Det Europæiske Råds konklusioner (7224/07) af 9.3.2007.

³ I den europæiske konsensus afstikkes EU's fælles mål og principper for et udviklingssamarbejde. Se Rådets konklusioner (14820/05) af 22.11.2005.

⁴ KOM(2003) 85 af 11.3.2003, Klimaændring og udviklingssamarbejde og Rådets konklusioner (15164/04) af 24.11.2004 om klimaændring og udviklingssamarbejde.

⁵ Der er i december 2007 planlagt et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med nærmere detaljer om gennemførelsen af initiativet.

praktisk samarbejde med henblik på at tackle den kombinerede udfordring, som bekæmpelse af fattigdom og klimaændring udgør, og den skal støtte internationale forhandlinger om en aftale om klimaændringen efter 2012 og vedtagelse af effektive foranstaltninger på nationalt plan.

Alliancen har brug for støtte i form af et stærkt tilsagn fra EU om at øge den finansielle støtte til tilpasningsforanstaltninger i de mindst udviklede lande og små udviklings-østater og bestræbelserne for at afbøde virkningerne, hvilket vil gavne disse landes indsats for at bekæmpe fattigdom. Alliancen vil udgøre et nøgleelement i EU's kollektive indsats udadtil på området klimaændring og supplere og styrke dialogen og samarbejdet på andre områder.

2. BEGRUNDELSE

IPCC's fjerde evalueringsrapport indeholder en regional analyse af de virkninger, klimaændringen kan forventes at have. For så vidt angår Afrika, hvor langt størstedelen af de mindst udviklede lande findes, konkluderes det i rapporten, at det er et af de kontinenter, der er mest udsat for så vidt angår klimaændringer på grund af de mange spændinger og den lave tilpasningskapacitet. Belastning af vandressourcerne, manglende fødevarerikkerhed som følge af tørke og ørkendannelse, stigende vandstand i havene, nye sundhedsrisici, ekstreme vejrbegebenheder og migrationspres er nogle af de skønnede virkninger. Andre dele af verden, bl.a. Asien, Latinamerika og små udviklings-østater står over for lignende problemer. I de fleste tilfælde kommer klimaændringen som et ekstra problem oven i de eksisterende problemer. I mange små udviklings-østater og de mindst udviklede lande er der allerede problemer for så vidt angår fødevarerikkerheden og sikre vandforsyninger som følge af en gradvis forringelse af naturressourcerne. Disse lande er ofte dårligt forberedte på katastrofer, som mange gange har efterladt landene i en tilstand af ødelæggelse⁶. Samtidig er det de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, der som følge af deres begrænsede økonomiske udvikling er mindst ansvarlige for ophobningen af drivhusgasser i atmosfæren og dermed klimaændringen.

I oktober 2006 blev det i Stern-rapporten⁷ understreget, at verden ikke behøver at vælge mellem at forhindre klimaændringen og fremme vækst og udvikling. Ikke at gribe ind over for klimaændringen vil i det lange løb være langt dyrere for verdensøkonomien end at gribe ind nu. Stern redegør udtrykkeligt for, hvor høje omkostningerne som følge af klimaændringen vil være for de fattigste lande, og opfordrer det internationale samfund til at støtte disse lande.

I konklusionerne af Det Europæiske Råds møde i marts 2007 understregede EU behovet for at indgå en alliance med udviklingslandene. I forslagene fremhæves betydningen af et større samarbejde mellem EU og de mindst udviklede lande på navnlig følgende områder: tilpasning, kontrol med klimaændringen, fødevarerikkerhed, mindskelse af risikoen for katastrofer samt bedre adgang til mekanismen for bæredygtig udvikling. EU opfordrer desuden til at bremse for emissioner som følge af afskovning i udviklingslandene og vende tendensen i løbet af 20-30 år. På G8-topmødet i Heiligendamm gentog man betydningen af at

---

⁶ For en detaljeret redegørelse for virkningerne af klimaændringen for fattige lande henvises til dokumentet fra Inter-Agency om fattigdom og klimaændring (2003).

⁷ N. Stern, *The Economics of Climate Change*, London, oktober 2006.

mindske emissioner som følge af afskovning og af tilpasning som prioriterede områder for G8-landenes samarbejde med udviklingslandene på området klimaændring⁸.

Den nyligt vedtagne grønbog om EU's handlemuligheder for at tilpasse sig klimaændringerne i Europa⁹ indeholder en hjørnesteen vedrørende "integrering af tilpasningskrav i EU's eksterne foranstaltninger". I grønbogen opfordres der udtrykkeligt til mere dialog og samarbejde mellem EU og udviklingslandene om klimaændringer gennem en global klimaalliance.

3. EN GLOBAL KLIMAALLIANCE MELLEM EU OG DE FATTIGE UDVIKLINGSLANDE, DER ER MEST UDSATTE SOM FØLGE AF KLIMAÆNDRINGEN

3.1. Overordnet formål

Ved at sikre en effektiv dialog og et effektivt samarbejde om klimaændringen vil alliancen være med til at sikre, at de fattige udviklingslande, der er mest udsatte som følge af klimaændringen, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, øger deres evne til at tilpasse sig til virkningerne af klimaændringer som støtte til at nå millennium-udviklingsmålene. Alliancen vil desuden, når det er til gavn for målet om at mindske fattigdommen, hjælpe disse lande, så de kan deltage i den globale indsats for at afbøde virkningerne af klimaændringer, selv om det som i de mindst udviklede landes tilfælde ikke er nødvendigt, at de inden for rammerne af en aftale vedrørende klimaændringen efter 2012 giver tilsagn om at mindske deres emissioner.

3.2. En alliance for dialog og udveksling

Den globale klimaalliance vil udgøre en platform for dialog og udveksling for EU og de fattige udviklingslande, der er de mest udsatte som følge af klimaændringen, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, vedrørende praktiske tiltag for at sikre integreringen af udviklingsstrategier og klimaændringen. Resultaterne af denne dialog og udveksling vil støtte udviklingen af en aftale om klimaet efter 2012 og bidrage til at opnå enighed om en aftale mellem EU og udviklingslandene.

Den globale klimaalliance supplerer og støtter udelukkende den igangværende proces inden for rammerne af FN's rammekonvention om klimaændring og Kyoto-protokollen. EU finder, at det vil være med til at fremme gennemførelsen af FN's rammekonvention om klimaændring og tilknyttede aftaler at skabe et forum for udveksling af synspunkter og erfaringer med de mindst udviklede lande og små udviklings-østater uden for rammerne af de officielle forhandlinger.

Det er meningen, at det er de lande, der effektivt ønsker at træffe foranstaltninger for at modvirke klimaændringen, der skal deltage i den globale klimaalliance. Den vil give regelmæssige muligheder for møder mellem EU og disse lande med henblik på at gennemføre alliancen ved brug af eksisterende strukturer for regional dialog og partnerskaber, der måtte være hensigtsmæssige, f.eks. AVS-gruppen (landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet), Den

---

⁸ Kommuniqué fra G8-topmødet i Heiligendamm - Growth and Responsibility in the World Economy, 7.6.2007.

⁹ KOM(2007) 354.

Afrikanske Union (AU)¹⁰, små udviklings-østater og ASEM-møder (Asien/Europa). Den vil også støtte Syd-Syd-dialogen og –udvekslinger.

3.3 En alliance for et effektivt samarbejde

Foruden dialog og udvekslinger vil den globale klimaalliance også yde teknisk og finansiel støtte til foranstaltninger for at tilpasse sig til og afbøde klimaændringen og for at integrere klimaændringen i udviklingsstrategier. Nedenfor foreslås fem prioriterede områder og tilknyttede foranstaltninger. De vil blive yderligere drøftet og præciseret i forbindelse med dialogen inden for den globale klimaalliance. Det sidste prioriterede område, der integrerer klimaændringen med bestræbelserne for at mindske fattigdommen, er af tværgående art og derfor også relevant i forbindelse med andre prioriterede områder.

(a) Tilpasning til klimaændringen

Formål: At hjælpe udviklingslande med at forbedre deres videngrundlag om virkningerne af klimaændringer og udvikle og gennemføre tilpasningsstrategier.

- I forbindelse med alle tilpasningsforanstaltninger er det nødvendigt med tilbundsående forskning vedrørende de sandsynlige virkninger af klimaændringen i et givent land eller en bestemt region samt pålidelige klimaobservationer. Resultaterne skal omsættes til praktiske oplysninger, som de politiske beslutningstagere kan bruge. Forskning er nøglen i de klimafølsomme sektorer (navnlig vandressourcer og landbrug), da de udgør grundlaget for fødevarerikkeheden, og for så vidt angår de mulige virkninger af klimaændringen for havene.
- For så vidt angår de mindst udviklede lande indkredses tilpasningsbehovene i nationale tilpasningshandlingsprogrammer. Hidtil har 20 af de mindst udviklede lande færdig-udarbejdet sådanne programmer¹¹, og de fleste af de resterende mindst udviklede lande er ved at gøre det med finansiel støtte fra fonden for de mindst udviklede lande, der forvaltes af den globale miljøordning. Udfordringen består nu i at gennemføre disse programmer og samtidig udarbejde tilpasningshandlingsplaner i andre lande, der er lige så udsatte. Typisk indkredsede områder i nationale tilpasningshandlingsprogrammer er: vandressourcer (f.eks. øget vandeffektivitet), landbrug (f.eks. forskning i sorter, der kan modstå tørke), sundhed (f.eks. forebyggelse af malaria i befolkninger, som er ved at blive udsat for smittefare), bæredygtig energifremstilling og –forbrug og ikke-sektorspecifik bistand, f.eks. øget bevidsthed, formidling af viden, udarbejdelse af læseplaner og fjernelse af hindringer for overførsel af teknologi.
- Tilpasningen til klimaændringen giver et hav af muligheder for EU, de mindst udviklede lande og små udviklings-østater for at arbejde sammen. Kommissionens grønbog om tilpasning har til formål at sætte gang i debatten om de mest effektive tilpasningsforanstaltninger, der skal træffes i EU. EU vil dele resultaterne af opfølgningen heraf med sine partnere i udviklingslandene og støtte udviklingen af lige så omfattende tiltag med henblik på tilpasning inden for rammerne af den globale klimaalliance.

¹⁰ Europa-Kommissionen foreslog for nyligt at iværksætte et partnerskab mellem EU og Afrika om klimaændringen inden for rammerne af den globale klimaalliance. Se KOM(2007) 357.

¹¹ Der findes en ajourført liste på http://unfccc.int/national_reports/napa/items/2719.php.

Foreslåede indsatsområder

- ▶ Støtte til udvikling af tilpasningshandlingsplaner i andre udsatte lande end de mindst udviklede gennem teknisk bistand, kapacitetsstøtte og øget samarbejde mellem de berørte.
- ▶ Støtte til gennemførelse af tilpasningshandlingsplaner i de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, der konkret forpligter sig til at træffe foranstaltninger for at modvirke klimaændringen.
- ▶ Finansiering af pilottilpasningsprojekter, hvor der fokuseres på vand- og landbrugs-sektorerne samt på en bæredygtig forvaltning af naturressourcerne.
- ▶ Støtte til international forskningssamarbejde om virkningerne af klimaændringen i udviklingslande og -regioner samt indkredsning og udformning af innovative tilpasningsløsninger, f.eks. gennem EU's 7. rammeprogram for forskning og det tematiske fødevarerikkerhedsprogram.

(b) Mindskelse af emissioner som følge af afskovning

Mål: At mindske CO₂-udslippet som følge af afskovning i udviklingslandene ved at skabe økonomisk incitament til at beskytte skovene og samtidig bevare de indtjeningsmuligheder og økosystemer, der afhænger af skovene.

- Ca. 20 % af det globale CO₂-udslip skyldes afskovning. I de mindst udviklede lande stammer 62 % af de samlede emissioner fra ændringer i anvendelsen af landområder, hovedsagelig afskovning. De regioner, hvor der sker den højeste grad af afskovning i verden, ligger i Afrika, Latinamerika og Sydøstasien/Stillehavsområdet¹². Afskovning har adskillige økonomiske, socio-politiske, befolkningsmæssige og miljømæssige årsager: skovhugst, udbredelse af landbruget, udvikling af infrastrukturen, anvendelse af biomasse som vigtigste energikilde, men også politiske og institutionelle fejltagelser og kulturelle faktorer.
- Betydningen af at iværksætte en meningsfuld indsats for at bekæmpe afskovning anerkendes i FN's rammekonvention om klimaændringer, og parterne drøfter strategier og tiltag for at mindske emissionerne som følge af afskovning i en international aftale om klimaændringen efter 2012. Drøftelserne går i retning af, at udviklingslandene frivilligt giver tilsagn om at træffe foranstaltninger for at mindske omfanget af deres nuværende afskovning og belønnes på grundlag af mindskelsen af emissioner. Parterne forventes i december 2007 i Bali at enes om at iværksætte pilotaktiviteter, der skal bistå landene med at forberede sig på den fremtidige ordning for mindskelse af emissioner som følge af afskovning.
- EU's FLEGT-program (retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet) indeholder et væsentlig incitament – eksport til EU udelukkende af tømmer, der er kontrolleret og fældet lovligt – for at tage fat på problemet med ulovlig skovhugst og fremme en bæredygtig forvaltning af skoven, der indirekte bidrager til at

¹² FAO State of the World's Forests, 2007.

mindske emissionerne. På nuværende tidspunkt foregår der drøftelser vedrørende FLEGT-programmet i ca. 15 tømmerproducerende lande.

Foreslåede indsatsområder

- ▶ Bistand frem til 2012 til etablering af rapporteringssystemer og national kapacitet til at overvåge afskovningen, styrke institutionerne og udvikle nationale strategier til bekæmpelse af afskovning.
- ▶ Støtte til innovative resultatbaserede mekanismer på forsøgsbasis med henblik på at skabe et positivt incitament til at mindske emissionerne som følge af afskovning i udviklingslande.
- ▶ Udvidelse af programmer såsom FLEGT-initiativet, der bidrager til at skabe en bæredygtig forvaltning af naturressourcer og samtidig mindske emissionerne og bevare økosystemerne og indtjeningsmulighederne.

(c) Øget deltagelse i mekanismen for bæredygtig udvikling

Mål: At bistå udviklingslandene, så de kan deltage i og nyde godt af et globalt kulmarked gennem mekanismen for bæredygtig udvikling.

- Mekanismen for bæredygtig udvikling gør det muligt for virksomheder eller lande, der inden for rammerne af Kyoto-protokollen skal mindske deres emissioner, at investere i emissionsformindskende projekter i udviklingslandene. Sådanne projekter skal bidrage til en bæredygtig udvikling. Mekanismen for bæredygtig udvikling fører til omfattende langsigtede investeringer, skaber job og indtægter, medfører overførsel af teknologi og hjælper udviklingslande med at slå ind på en klimabevidst og kulstoffattig sti. Projekter inden for rammerne af mekanismen for bæredygtig udvikling omfatter mange sektorer, bl.a. bæredygtig energifremstilling og –forbrug, affaldsbehandling, genskovning og biobrændstoffer.
- Den geografiske fordeling af disse projekter er fortsat meget ujævn. Langt de fleste projekter gennemføres på nuværende tidspunkt i Asien og Central- og Sydamerika¹³. Dette skyldes en lang række årsager, bl.a. kompleksiteten og de høje transaktionsomkostninger til registrering, men også en svag institutionel kapacitet og et svækket investeringsklima. Der er brug for både kapacitetsopbygning og teknisk støtte til at øge de mindst udviklede landes og små udviklings-østaters deltagelse i mekanismen for bæredygtig udvikling.

Foreslåede indsatsområder

- ▶ Øget kapacitetsopbygning med henblik på deltagelse i mekanismen for bæredygtig udvikling og teknisk støtte til omkostningseffektiv projektudvikling.
- ▶ Udnyttelse af mulighederne for at fremvise projekter og projektyper, der er bedre egnede

¹³ Kun 22 ud af de i alt 766 registrerede projekter inden for rammerne af mekanismen for bæredygtig udvikling gennemføres i Afrika og kun to i de mindste udviklede lande (Uganda og Tanzania) Se <http://cdm.unfccc.int/Statistics/index.html>.

til de specifikke forhold i de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, bl.a. gennem udvikling af metoder for sådanne projekter.

(d) Fremme af katastrofegrænsning

Mål: At gøre udviklingslande og samfund bedre forberedte i tilfælde af klimarelaterede naturkatastrofer og at mindske risikoen og begrænse naturkatastrofernes konsekvenser.

- Klimaændringen forventes at føre til et mere varierende klima og flere tilfælde af ekstreme vejrbegebenheder såsom tyfoner, oversvømmelser og tørke samt tilknyttede farer såsom laviner og jord- og mudderskred. Da mange farer er uforudsigelige, er det nødvendigt at prioritere effektive katastrofegrænsende foranstaltninger i de lande og regioner, der er mest udsatte for disse risici. Der skal lægges særlig vægt på foranstaltninger, der er af direkte gavn for udsatte befolkningsgrupper¹⁴.
- Verdenskonferencen om katastroforebyggelse i Japan i 2005 førte til vedtagelse af Hyogo-handlingsplanen 2005-2015 vedrørende opbygning af nationers og samfunds modstandskraft over for katastrofer. Der kræves bl.a. større anerkendelse af betydningen af klimaændringen i forbindelse med katastrofegrænsende strategier i lyset af den store synergi mellem risikominskelse og tilpasning til klimaændringen¹⁵. EU giver sin fulde støtte hertil og vil i den kommende EU-strategi om katastrofegrænsning i udviklingslande fastlægge, hvordan man vil bidrage.

Foreslåede indsatsområder

- ▶ Bedre, udbyggede systemer til klimaovervågning, -prognoser og -informationer og omsætning af de indsamlede oplysninger i effektive beredskabsforanstaltninger, f.eks. systemer til tidlig varsling, der vil være til gavn for katastroferisikogrænsende strategier og andre udviklingspolitikker.
- ▶ Styrkelse af den regionale kapacitet for så vidt angår klimarelateret katastroferisikogrænsning, herunder informationsdeling, forvaltning af viden, tidlig varsling og beredskabsplaner.
- ▶ Indkredsning af foranstaltninger med henblik på at bistå udviklingslande, der er udsat for katastrofer, med at gennemføre Hyogo-handlingsplanen, bl.a. ved at se nærmere på de bagvedliggende risikofaktorer og iværksætte tiltag med henblik på at øge modstandskraften og sikre en risikodeling (f.eks. forsikringsordninger).

¹⁴ F.eks. mennesker, der lever i ekstrem fattigdom, kvinder, børn, ældre og handicappede samt etniske mindretal.

¹⁵ Vulnerability and Adaptation Resource Group (VARG). Linking Climate Change Adaptation and Disaster Risk Management for Sustainable Development. 11/06

(e) Integrering af klimaændringer i bestræbelserne for at bekæmpe fattigdom

Mål: At bistå udviklingslande med systematisk at integrere klimaændringer i udviklingsstrategier og –investeringer og systematisk at integrere klimaændringer i udviklingssamarbejdet.

- Klimaændringen påvirker mange sektorer, og det er nødvendigt at integrere den i bestræbelserne for at bekæmpe fattigdom for at sikre bæredygtigheden. Regeringerne i de mindst udviklede lande og små udviklings-østater har brug for støtte for overordnet at integrere klimaændringen i eksisterende og nye strategier. Det er også nødvendigt at medtage klimaændringsproblemerne blandt de emner, der er omfattet af samarbejdet mellem EU-donor og partnerlande¹⁶. Hvis der ikke tages hensyn til klimaændringen, kan udviklingsinvesteringer, der foretages i dag, potentielt bidrage til den globale opvarmning, eller de kan undermineres af ændringer i klimaet.
- Den nuværende gennemgang¹⁷ af EU's handlingsplan vedrørende klimaændring og udviklingssamarbejde¹⁸ giver en række erfaringer. Det politiske engagement og den politiske opmærksomhed for så vidt angår klimaændringen blandt udviklingsaktører er vokset drastisk. Europa-Kommissionen og EU-medlemsstaterne støtter en lang række klimaændringsrelaterede aktiviteter i partnerlande. I såvel udviklingslandene som udviklingsorganisationer er man imidlertid først lige begyndt at foretage systematiske vurderinger af klimarisikoen og generelt integrere klimaændringerne i udviklingsstrategier og –programmer ("klimasikring").

Foreslåede indsatsområder

- ▶ Fremme af integreringen af tilpasningshandlingsplaner i strategier for fattigdomsbekæmpelse og andre udviklingsstrategier.
- ▶ Støtte til udviklingen af den institutionelle kapacitet i de mindst udviklede lande og små udviklings-østater med henblik på generel integrering af klimaændringen i deres politikker.
- ▶ Screening af EU-finansierede udviklingsprojekter og –programmer, herunder på sektor- eller budgetstøtteplan med henblik på potentielle miljømæssige følger og iværksættelse af strategiske miljøvurderinger. Europa-Kommissionen vil ved midtvejsevalueringen af landestrategidokumenter og regionale strategidokumenter systematisk se nærmere på problemerne i forbindelse med klimaændringen, både for så vidt angår foranstaltningerne for at afbøde konsekvenserne heraf som foranstaltningerne for at tilpasse sig, og overvejelserne i den forbindelse vil indgå i forberedelsen af landestrategidokumenter og regionale strategidokumenter for næste programmeringsrunde, der begynder i 2012.

¹⁶ Dette indgår som en del af et bredere engagement fra EU's side for at integrere miljøproblemerne i dets foranstaltninger udadtil.

¹⁷ Det er planlagt at offentliggøre statusrapporten i september 2007.

¹⁸ I EU's handlingsplan vedrørende klimaændring og udviklingssamarbejde (2004-2008) fastsættes fire strategiske områder for at integrere klimaændringerne i bestræbelserne for at mindske fattigdommen: i) politisk opprioritering af klimaændringer, ii) støtte til tilpasning, iii) støtte til afdæmpning og lav udledning af drivhusgasser og iv) kapacitetsudvikling. Se Rådets konklusioner (15164/04) af 24.11.2004.

4. FINANSIERING AF DEN GLOBALE KLIMAALLIANCE

Europa-Kommissionen er villig til at indsætte omfattende ressourcer for at gennemføre den globale klimaalliance på de ovenfor foreslåede prioriterede områder. Det er meget svært at sætte nøjagtige tal på udgifterne ved at tage fat på problemet med klimaændringen i de mindst udviklede lande og små udviklings-østater, men de første skøn viser, at der vil blive brug for omfattende ressourcer¹⁹.

I EU udgør det tematiske program vedrørende miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer, inklusive energi, hovedredskabet i forbindelse med den globale klimaalliance. Der er medtaget yderligere 50 mio. EUR i det tematiske program, der er specifikt øremærket til den globale klimaalliance i tidsrummet 2008-2010. Andre midler fra det tematiske program, der kan bidrage til at skabe en global klimaalliance, omfatter: en del af de 25 mio. EUR på budgetposten for EU's handlingsplan vedrørende klimaændring og udviklingssamarbejde og meddelelsen "Begrænsning af den globale opvarmning til 2° C - Vejen frem for 2020 og derefter"²⁰ og de 70 mio. EUR under budgetposten vedrørende skovene.

Ud over midlerne fra det tematiske program vil EU udnytte mulighederne for supplerende støtte via geografiske programmer. For så vidt angår den 10. Europæiske Udviklingsfond er der ud over rammebeløbene til lande og regioner, der kan bidrage til den globale klimaalliance blevet foreslået følgende vejledende beløb til programmer, der omfatter alle AVS-lande²¹: 100 mio. EUR til klimaændringen og miljøet og 100 mio. EUR til katastroferisikobegrænsning. For så vidt angår Asien, Latinamerika og andre regioner, der er omfattet af instrumentet for udviklingssamarbejde, vil mulighederne for at supplere målene for den globale klimaalliance også blive vurderet.

Midlerne fra EU kan tydeligvis kun dække en meget lille del af de samlede behov. EU-medlemsstaterne har sat det ambitiøse mål inden 2010 at øge den offentlige udviklingsbistand til 0,56 % af BNI. For EU betyder det en forøgelse på mere end 20 mia. EUR. For at gøre den globale klimaalliance til et attraktivt og troværdigt initiativ er det vigtigt, at medlemsstaterne bidrager til det.

Europa-Kommissionen opfordrer EU-medlemsstaterne til at forene deres kræfter om den globale klimaalliance og arbejde hen imod fælles ordninger for at nå målene. Denne kollektive indsats kan have form af en fælles finansieringsmekanisme for den globale klimaalliance, der forvaltes af Kommissionen på en sådan måde, at det afspejler Kommissionens og medlemsstaternes deltagelse.

---

¹⁹ UNFCCC-sekretariatet vurderer i sin rapport ("Report on the analysis of existing and potential investment and financial flows relevant to the development of an effective and appropriate international response to climate change"), at de supplerende investeringer og finansstrømme, der er nødvendige med henblik på tilpasning i 2030 beløber sig til to cifrede milliardbeløb i USD. Dialogue working paper 8 (2007).

²⁰ KOM(2007) 2.

²¹ Der er drøftelser i gang mellem EU og AVS-landene om den interne samarbejdsstrategi for AVS-landene med henblik på den 10. Europæiske Udviklingsfond.

Udbetalinger inden for rammerne af den globale klimaalliance vil have til formål at støtte og supplere andre bilaterale eller multilaterale initiativer og fonde. Inden for rammerne af FN's rammekonvention om klimaændring er der blevet oprettet adskillige fonde til finansiering af klimaændringsrelaterede projekter²². De tager først og fremmest udgangspunkt i en projektbaseret tilgang til finansiering af voksende/supplerende omkostninger som følge af indsatsen i forbindelse med klimaændringen. Formålet med den globale klimaalliance er at bygge videre på og styrke den eksisterende dialog og det nuværende samarbejde om klimaændringen mellem EU og de fattige udviklingslande, der er mest udsat for klimaændringen, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklings-østater og at bidrage til integreringen af klimaændringsrelaterede foranstaltninger i de nationale udviklingsstrategier og –investeringer samt udviklingssamarbejdet. Når det er hensigtsmæssigt, kan der ydes budgetstøtte til indsatsen i forbindelse med klimaændringen.

5. KONKLUSIONER

EU er den største yder af offentlig udviklingsbistand i verden og har fremsat konkrete forslag til at mindske udslippet af drivhusgasser og stabilisere temperaturstigningen på under 2° C. Den globale klimaalliance vil virkeliggøre denne vision gennem en kollektiv indsats, der svarer til de mindst udviklede landes og små udviklings-østaters legitime krav, således at klimaændringen ikke bringer deres udviklingsbestræbelser og fattigdomsbekæmpelse i fare.

Gennem øget dialog kombineret med omfattende udviklingsbistand fra EU og medlemsstaterne vil den globale klimaalliance udgøre en enestående mulighed for EU til at vise international lederevner og endnu engang bekræfte principperne om multilateralt samarbejde og globalt ansvar, der er grundlaget for EU's internationale relationer.

---

²² Least Developed Countries Fund (forpligtelser i april 2007: 115,8 mio. USD), Special Climate Change Fund (forpligtelser i april 2007: 62 mio. USD) og Adaptation Fund, der forventes at samle ca. 400 mio. USD frem til 2012. Siden 1991 har Global Environmental Facility indgået forpligtelser for ca. 1,98 mia. USD vedrørende klimaændringsaktiviteter, de fleste af dem med henblik på at afbøde virkningerne af klimaændringen. UNFCCC Handbook, 2006, <http://www.gefweb.org/>.